

Stanovisko etické komise ekologických NNO č. 2

ze dne 14. 7. 2011

I. Předmět stanoviska:

Návrh na vyloučení občanského sdružení Záchrana krajiny (IČ: 270 57 836, se sídlem v Praze 4, U zeleného ptáka 12, 148 00) z platformy.

II. Podnět/návrh a další základní okolnosti:

Etická komise zahájila jednání na základě podnětu, který podala kancelář Zeleného kruhu.

Důvodem podnětu byly informace uvedené v článku „Bojujte za přírodu, vyděláte miliony“ zveřejněný dne 22. dubna 2011 v Mladé frontě DNES . Podle kanceláře Zeleného kruhu článek naznačuje, že o.s. Záchrana krajiny porušila pravidla oborové platformy Zeleného kruhu tím, že poškodila její dobré jméno.

III. Postup projednávání

Etická komise začala jednat z iniciativy její předsedkyně. Seznámila se s článkem v MF Dnes a požádala zástupce sdružení Záchrana krajiny pana Flégla o poskytnutí všech písemností, které mohou případ objasnit. Zároveň probíhala e-mailová diskuse mezi členy etické komise a proběhla krátká debata na oborovém setkání ekologických organizací 24. 5. v restauraci Mánes v Praze, na základě které byl pan Flégl ještě požádán o doplňující informace týkající se orgánů sdružení a osob, které mohou za sdružení jednat. Pan Flégl jako zástupce sdružení opakovaně popřel pravdivost tvrzení v článku MF Dnes, které poukazovaly na provázanost prostředníků dohod o narovnání s investory se členy sdružení.

IV. Podklady pro stanovisko:

- 1) Článek v MF Dnes „Bojujte za přírodu, vyděláte miliony“ zveřejněný dne 22. dubna 2011
- 2) Korespondence členů etické komise a zástupce sdružení Ing. E. Flégla.
- 3) Dohoda o narovnání mezi FVE Bradlec, s.r.o. a Občanským sdružením Záchrana krajiny
- 4) Dohoda o narovnání mezi SOLAR 2 s.r.o. a Občanským sdružením Záchrana krajiny
- 5) Rozhodnutí stavebního odboru MÚ Kosmonosy o umístění dočasné stavby (FVE), včetně sdělení ke vzdání se práva na odvolání Občanského sdružení Záchrana krajiny
- 6) Rozhodnutí stavebního úřadu MÚ Bojkovice o umístění stavby a sdělení Občanského sdružení Záchrana krajiny ke zpětvzetí odvolání na základě uzavřené Dohody o narovnání
- 7) Webové stránky sdružení Záchrana krajiny
- 8) pravidla fungování oborové platformy
- 9) jednací řád etické komise
- 10) etický kodex

V. Stanovisko:

Po zvážení všech dostupných informací etická komise došla k následujícím závěrům:

1) Pravidla platformy

Komise považuje nejprve za důležité zdůraznit, že jednání, které je o.s. Záchrana krajiny vytýkáno, se o.s. dopustilo v době, kdy platila původní pravidla schválená 13. 5.2009. Jak komise uvedla ve svém Stanovisku č. 1, tato pravidla byla formulována značně nepřesně.

V průběhu jednání Komise o podnětu vůči o.s. Záchrana krajiny došlo ke změně pravidel. V některých ustanoveních k jejich zpřesnění, v některých k doplnění. Komise toto své stanovisko formulovala na základě upravených pravidel, která byla přijata na jarním oborovém setkání ekologických NNO, které se uskutečnilo 24. května 2011 v Praze.

2) Informace o vydírání investorů ze strany o.s., resp. o finančním prospěchu pro o.s. nebo jeho představitele

Tuto část informací považuje Komise za nejzávažnější. Pokud by se prokázalo, že jakákoliv ekologická organizace využívá své aktivity k tomu, aby kohokoliv vydírala, byl by to jednoznačný důvod pro vyloučení z Platformy.

Komise však nemá dostatek informací k tomu, aby mohla toto podezření potvrdit. Zástupce o.s. jakýkoliv prospěch vyloučil a informace uvedené v tisku označil za nepravdivé a vytržené z kontextu. Popřel, že by mezi zprostředkovateli problematických transakcí a mezi o.s. či jeho představiteli nebo členy byla jakákoliv vazba. Komise neměla k dispozici žádné podklady, které by toto tvrzení o.s. zpochybňovaly.

3) Transparentnost

Komise naopak shledala u o.s. pochybení týkající se nedostatečné transparentnosti jednak občanského sdružení jako takového, jednak při zveřejňování informací týkajících se citlivé otázky dohod s investory.

Konkrétně Komise vytýká o.s. následující pochybení:

a) na internetových stránkách nejsou zveřejněny informace o tom, kdo je oprávněn jednat jménem sdružení a kontakty na tuto osobu (email, telefon). Komise nepovažuje za dostatečné mít zveřejněný kontaktní formulář.

b) na internetových stránkách není zveřejněna zpráva o činnosti a finanční zpráva za minulý rok.

c) na internetových stránkách nejsou k dispozici smlouvy uzavřené mezi o.s. a investory. Komise považuje uzavírání dohod s investory za velmi citlivou otázku, která je způsobilá závažným způsobem narušit důvěryhodnost celého neziskového sektoru. V případě, kdy taková dohoda navíc obsahuje ustanovení o finančním plnění ze strany investora, je namíste naprostá transparentnost celého procesu i jeho výstupů. Z tohoto důvodu nepovažuje Komise za dostatečné, pokud o.s. zaslalo dohody na příslušný úřad. Komise považuje za nezbytné, aby tyto dohody byly zveřejněny v plném znění také na internetových stránkách sdružení a byly tak komukoliv kdykoliv k dispozici.

4) Důvěryhodnost

Komise dále shledala 2 pochybení, která jsou způsobilá narušit důvěryhodnost o.s. a tím i dalších ekologických organizací:

a) Komise považuje za nevhodné uvádění jména prof. Máchala na korespondenci a při veřejné prezentaci aktivit sdružení. Jméno prof. Máchala je uvedeno minimálně na přihlášce do

územních řízení na umístění FVE v Hospozíně ze dne 4.3.2010. Zástupce o.s. ovšem nebyl schopen vysvětlit, kdo prof. Máchal je a jaká je jeho pozice ve vztahu k o.s. ani na něj neposkytl kontakt. Za těchto okolností považuje Komise uvádění osoby uvozené titulem „emeritní profesor“ za zavádějící a v konečném důsledku ohrožující důvěryhodnost sdružení i dalších ekologických organizací.

b) Dále Komise vytýká o.s. uvádění nepravdivých informací o tom, že o.s. je členem Zeleného kruhu. Na internetových stránkách a na hlavičkovém papíře sdružení je uvedeno, že sdružení je „člen platformy enviromentálních nevládních ekologických organizací Zelený kruh – www.zelenykruh.cz“. Sdružení je přitom členem platformy ekologických organizací, nikoliv Zeleného kruhu. Zelený kruh pro platformu poskytuje organizační zázemí. V této části ale Komise považuje za nutné poukázat na to, že přesné označování platformy činí problémy i dalším organizacím a na to, že prezentace nebyla jednotná ani ze strany Zeleného kruhu. Proto považuje pochybení o.s. spíše za nedorozumění.

VI. Opatření k nápravě

S ohledem na to, co je uvedeno výše ve stanovisku, nepovažuje Komise za nezbytné v tuto chvíli doporučit vyloučení o.s. Záchrana krajiny z Platformy. Považuje však za nezbytné, aby o.s. napravilo nedostatky, které Komise v jeho činnosti shledala, a to v termínu do 60 dnů. Konkrétně navrhuje Komise tato opatření k nápravě:

- 1) na internetových stránkách zveřejnit všechny požadované údaje dle schválených pravidel fungování oborové platformy (kontaktní osobu, výroční zprávy, stanovy) a dohody o narovnání s investory uzavřené v letech 2009 – 2011,
- 2) upravit na internetových stránkách a na hlavičkových papírech název oborové platformy jako Oborová platforma ekologických organizací bez odkazu na Zelený kruh,

Pokud by nedošlo v daném termínu bez vysvětlení k nápravě, je to podle Komise důvodem k přerušování členství, a to do doby konečného rozhodnutí členy oborové platformy na nejbližším oborovém setkání.

V Praze dne 15. 7. 2011

Stanovisko schváleno etickou komisí ve složení Zuzana Drhová (předsedkyně), Yvonna Gailly, Blažena Hušková, Vítězslav Dohnal a Ivan Rynda (Ivan Rynda pro nepřítomnost nehlasoval).